

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjnatranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Rusija in Angleška.

Kakor pred začetkom rusko-japonske vojske ni bilo rusko časopisje toliko ogorčeno proti Japoncem kakor proti Angležem, ravno tako so naperjeni tudi sedaj, ko je sklenjen mir, članki ruskih časopisov večji del proti Angleški in je sovražstvo do Angleške veliko večje, nego ono do Japonske. Sploh bilo je mnenje ruskega časopisja vedno to, da bi do vojske med Japonsko in Rusijo niti ne bilo prišlo, ako bi Angleži te vojske ne izzvali, ki so hoteli izkoristiti Japonce za svoje namene. Rusi niso nikdar sovražili Japoncev in se niso zaradi tega tudi nikdar pripravljali na vojno z njimi. Rusi marveč goje že od nekdaj sovražstvo do Angležev in je to njih sovražstvo tudi popolnoma opravičeno. Sovražstvo do Angležev je na Ruskem takorekoč popularno. Zato pa mrgoli dandanes po ruskem časopisju vse polno člankov, naperjenih proti Angležem. Posebno je zanimiva v tem pogledu pisava ruskega lista „Moskovskih Vjedomosti“. „Vjedomosti“ pišejo: Za časa mirovnih pogajanj govorili na pisalo se je mnogo o nekem sredstvu, o katerem je bil Roosevelt prepričan, da bo z njega pomočjo pripravil Ruse in Japonce do tega, da sklenejo mir. In res delalo se je z vsem pritiskom na to, da se je Rusija pregovorila, naj ne nadaljuje vojske, ker bi z nadaljevanjem vojske Japonsko popolnoma uničila. Šele sedaj prišlo je na dan, kako je bilo Rooseveltovo sredstvo, s katerim je uplival na Ruse, da so sklenili mir. Ko je Roosevelt povabil Rusijo, da odpošlje svoje pooblaščenca v Portsmouth, imel je sredstvo, s katerim mu je bilo mogoče vplivati na Rusijo, že v rokah. Mirovna pogajanja pričela so se dne 10. avgusta t. l., a dne 12. avgusta bila je že sklenjena in podpisana med Japonsko in Angleško nova pogodba. Med Angleško in Japonsko obstajala je, kakor je znano, že neka pogodba, vsled katere bi morala jedna zaveznica drugi priskočiti z orožjem na pomoč le v slučaju, ako bi bila jedna ali druga zaveznica napadena od dveh

sovražnikov. Ta pogodba pa se je zamenila dne 12. avgusta t. l. z drugo novo pogodbo, vsled katere mora priskočiti jedna zaveznica drugi z orožjem na pomoč tudi v slučaju vojske le z jednim samim sovražnikom.

Ako bi ne bil torej sklenjen med Rusko in Japonsko mir, napovedala bi vsled nove pogodbe tudi Angleška Rusiji vojno, češ, da jo k temu sili njena pogodba z Japonsko. O ti pogodbi pa ni bilo prišlo ničesar na dan in se je o njenih določbah doznalo šele potem, ko je bil mir že sklenjen. In ravno ta pogodba bilo je ono sredstvo, katero je Roosevelt pri sklepanju miru rabil, da je pripravil Ruse do tega, da so odstopili Japoncem južni del Sahalina.

In da bo to sredstvo še izdatnejše uplivalo, odplula je, kakor je tudi znano, angleška eskadra v Istočno morje in je tam demonstrirala okolo Baltičkega morja in okolo ruskih vojnih luk. Kakor se sedaj vidi, ni nikakor demonstracija angleške eskadre veljala Nemčiji, kakor so tedaj pisali listi, ampak ta demonstracija bila je naperjena proti Rusiji. In tako je Angleška že mnogokrat nastopala proti Rusiji. Kdo se ne spominja tega, kako je Angleška začela groziti proti Rusiji l. 1878 po dokončani rusko-turški vojski. Da je Angleška grožnja imela l. 1878 svoj uspeh, temu je najboljši dokaz St. Štefanska pogodba. Ravno isto vlogo je igrala nasproti Rusiji Angleška sedaj pri sklepanju miru z Japonsko. V takih spletkarijah ima Angleška jako spretno roko. „Vjedomosti“ pa so mnenja, da je vse tako postopanje Angleške v resnici le spletkarenje, in da ne bi Angleška nikakor napovedala Rusiji vojske, ako bi tudi ne sklenila miru z Japonsko, kakor bi tudi l. 1878 ne bila napovedala Rusiji vojske, ako bi se ta tudi pri sklepanju St. Štefanske pogodbe ne bila udala angleškim zahtevam. Omenjeni ruski list pravi namreč, da je imela sedaj Japonska vse svoje vojake v Mandžuriji, in da bi jih tam tudi presneto potrebovala, ako bi Linevič nadaljeval vojsko, tako da ne bi mogli Japonci niti

jednega vojaka poslati Angležem v Indijo na pomoč. Indijski vojaki pa niso celó po izjavi angleškega lorda Roberta prav za nič. Rusija pa bi prav lahko zbrala še 300.000 vojakov ter jih poslala v Indijo. Angleška mornarica bi pa zamogla k večjem le bombardirati baltičke ruske luke. V teh ni bilo v resnici vojnih ladij, ali na njih obrežju bilo je dovolj ruskih baterij, a v morju pa dovolj pomorskih min. Z vso gotovostjo trdi torej ruski list, da bi ne bila Angleška nikakor napovedala Rusiji vojske, ker bi znala priti pri ti priliki ob Indijo, a bi na drugi strani izzvala svetovno vojsko. Ves drugačen pa postane po mnenju istega ruskega lista položaj čez tri ali štiri leta. Do takrat se bo Japonska odpočila. Pri dobitve, katere si je Japonska vsled sklepa miru osigurala, so velike. Do takrat bo Japonska premoč na Kitajskem in v Koreji popolnoma utrjena. In do tega časa se lahko dogodi, da bo zamogel Japonci na Skrajnem Vztoku Rusiji delati velike sitnosti, a istočasno pomagati tudi Angležem v Indiji. Damoklejev meč, katerega je dosedaj dvigala Rusija v Indiji nad Angleži in tako vsaj deloma zadrževala Angleže pri njihovih spletkarenjih, priti znače ob vso veljavo.

Ruski list prihaža konečno do zaključka: Za sedaj ne more sicer mnogo škoditi Rusiji nova pogodba med Angleško in Japonsko. In prav zaradi tega bilo bi dobro, da uporabimo sedanjí položaj s tem, da izzovemo vojsko, in tako uničimo vse zlo, ki nam preti že v kalu. Ruski narod mora priti konečno vendarle do spoznanja, kje se nahaja njegov največji in vedni sovražnik. S tem hočejo „Vjedomosti“ reči, da naj Rusija napove Angleški vojsko in udere v Indijo. V tem smislu pišejo tudi druge ruske novine. Iz tega se razvidi, da bi bila vojska proti Angleški v Rusiji mnogo popularnejša nega je bila ona z Japonsko.

Politični pregled.

Proračun za l. 1906 izkazuje za 40.000.000 večje potrebščine
kako lani. Železniško ministerstvo rabi več 12, poljedeljsko ministerstvo 3, mi-

preteklo za njo in da je le pred njo še nekaj. Črto je naredila čez vse, kar je bilo. Pozabila je na Toneta, kakor bi ga ne videla nikoli. In nič čudnega ni to. Poznal sem enkrat dekle, lepo rudečelično. Krave sva pasla skupaj na paši in šopke mi je narejela. Jaz sem bil njen „fant“, in vsako soboto sem dobil z rudečo nitjo vezan šopek. In odšel sem potem v svet, ona je dobila družega in pozabila na tiste dni, ko smo pasli na pašniku za vasjo. Vrnil sem se zopet domov, pašnik sem dobil, kjer je bil, a Francke ni bilo več tam. Srečal sem jo potem — a ni me hotela več poznati. Tako dobro je izbrisala vse iz svoje duše. To so kmetške duše. Preteklost je šla, prihodnost je treba vzeti v račun, vse drugo je mrtvo.

In Pepca ni mislila na drugo kot na prihodnost. Udovec sicer ni nič posebnega, a dober, ko ni družega. Pepca je vedela, da drugi ne bo nikdar poprosil zanjo. Vsak fant na vasi je vasoval pri svoji, k nji bi ne prišel, to je bilo gotovo. Korenovka je začela tudi priganjati hčer.

— Kaj bi se ga branila? Mlad ravno ni več, a dober mož, in glavno je, da ga dobiš. Drugi te ne bo hotel, to je gotovo. Če te ta ne reši, potem boš se-

nisterstvo za notranje zadeve 2, trgovinsko ministerstvo za izpopolnjenje telefonskega omrežja 6 milijonov kron. Proračun izkazuje trimilijonski prebitek.

Razprava o vseučiliščih v drž. zboru.

Neki češki politik razpravlja v „Information“ o predstoječi debati zaradi italijanske pravne fakultete ter pravi, da imajo avstrijski Italijani popolno pravico, zahtevati svojo visoko šolo, in da je celo v interesu avstrijske zunanje politike, da se ta italijanska zahteva čim preje uresniči. Potem pa pravi: „Ali ravno zato moramo tudi mi zahtevati in doseči, da se obenem reši tudi vprašanje o ustanovitvi češkega vseučilišča v Brnu in slovenskega v Ljubljani. Na drug način se pač ne bo dalo italijansko vseučiliščno vprašanje parlamentarno rešiti, kakor če na merodajnem mestu izdajo obvezne obljube glede Moravske in Kranjske, a to glede stvari same kakor tudi glede časa, kdaj se pozitivno reši potreba češkega in slovenskega vseučilišča.“

Kranjski deželni zbor.

Iz Bad Gasteina poročajo, da bo kranjski deželni zbor najbrže sklican na dan 10. oktobra.

Za sestanek jugoslovanskih poslancev.

Hrvatski listi priobčujejo ta-le komunikate: Odposlanci opozicijskih narodnih zastopnikov v hrvatskem saboru in „Hrvatske stranke“ v deželnem zboru dalmatinskem so se sešli v Opatiji na skupno posvetovanje radi sklicanja občnega sestanka poslancev. Po vsestranskem razpravljanju o predmetih, o katerih bo razpravljati na shodu poslancev, so bili storjeni sklepi glede poziva na sestanek in glede predmetov, s katerimi se bo baviti, kakor tudi o meritornih predlogih, ki bodo na sestanku v podlago za razpravljanja. Shod se bo vršil na Reki in začne dne 2. oktobra ob 9. uri predpoldne ter se bo, po potrebi, nadaljeval tudi naslednje dni.

Italijanski parlamentarni klub.

Z Dunaja poročajo: Italijanski klub je sklican za prihodnjo nedeljo na posvetovanje. Načelnikom kluba bo najbrž, namesto barona Malfattija, izvoljen posl. dr. Rizzi.

Avstrija pojde v Mitrovico?

Srbski list „Samouprava“ piše, da se Avstrija resno pripravlja na to, da odpošlje svoje vojaške čete v Mitrovico. Nadvojvoda Friderik Avgust je za časa svojega bivanja v Bosni skrbno in natančno nadzoroval vse utrube in se po-

dela. Le pazi sedaj, da ga ne boš odgnala. Pa še s tvojim otrokom! Brez tega bi te morda kedo še vzel, a s tem gotovo ne. Jaz vem, kaj se to pravi.

Stara se je skoro vstrašila teh besed, neka davna slika ji je prišla pred oči, a otrepla se je hitro teh spominov.

Pepca je vzela otroka v naročje in se ozrla vanj. Tako top in bedast obraz je imel, lice tako odurno. Zakaj ni tak, kot so drugi? Tri leta je že star, a ne govori nič, ne hodi. Skakati bi že moral okoli hiše, a še sedaj ni nič. Nikdo ga ne mara. Očeta ni, stari Koren se ga boji. Zdi se mu, da je to očitna kazen, da je to znamenje od zgoraj. Svoj živ dan še ni videl takega otroka. In ravno njemu se more to zgoditi? On ni kriv ničesar — a žena? Tu je starec vselej obstal in zdela se mu je, da sliši nekod glas: Kaznoval bom tvoje grebe v tretje in četrto koleno. In tu je to še prej, še prej. In Koren si ni upal vzeti otroka v naročje, zdela se mu je, da bi ga spekel kakor oglje. Nikdo na vasi skoro ni še videl tega otroka, kajti stara Korenovka ga ni rada nosila ven, rajši je čepela doma pri peči. Tu se ji je zdela lažje, lažje je zaduševala spomine, ki so ji včasih prišli nenadoma kakor požrešni volkovi. (Dalje pride.)

LISTEK.

Kazen za greh.

Povest: Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

— Saj sem pravil, kaj bo, pripovedoval je v nedeljo potem Zatravnikar pri zavetniku. Moža bo dobila sedaj, čisto gotovo. Sem že videl včeraj, kako in kaj. Žela je tam pri njem in ves je bil zabutan v njo.

— Koga bo vzela, dejal je Jagrovec.

— I onega Gričarja.

— Ta se bo pač opekel. Pa otroka kedo bo imel?

— Kedo, he, he, ona.

— Potem jo Gričar ne bo jemal, ti pravim. Le dobro pomni, z otrokom jo Gričar ne bo jemal, poznam ga.

— He, he, zakaj pa ne?

— No, ker še onega ni mogel videti živega, onega Toneta.

— Bomo videli, bomo videli —

— Na, Zavetnik, še pol litra ga prinesel, dejal je Jagrovec.

— Dosti bo za danes, dosti, de Zatravnikar.

— Kaj dosti, saj še nič nismo pili.

In nalila sta si možaka kozarce in trčila veselih lic z rujnim Vipavcem, ka-

terega cenimo vsi Gorjani prav posebno visoko.

— Pa Bog živi! in zažvenketale so čaše in lica so se možakom razvedrila, razjasnila —

IX.

Jesen je bila.

Dnevi so bili lepi, jasni, kar je le redkokedaj, kajti jesen je pri nas navadno meglena in pusta. Ono leto je torej bilo lepo. Listje je začelo zarumenevati, senožeti so orujavele in njive so bile od dne do dne bolj prazne. Začetek jeseni mi je vedno prijeten in ljub, kajti vse je polno sadu in povsod se mi zdi, da narava kliče: Glej, nisem zastoj živela. Zdi se mi, kakor bi videl visoko gori nad sabo na veliki gori, kamor ne more stopiti vsaki, visoko možko postav, zraven nje drugo, šibkejšo — ženo, in doli pod njimi so njeni otroci, mladi, čili. Ona dva gori sta že osivela, a rod pod njima nam zagotavlja novo življenje.

— Nisva zastoj živela, nisva — Blagor mu, ki more izreči te besede —

Jesen je torej bila in osipavalo se je listje prejšnjega leta. Izginjali so zadnji spomini, ki so nas vezali na preteklost, prihodnost stoji pred nami in Pepci se je tudi zdela, da je izginilo vse

sebo zanimal za to, da se prepriča o stanju tamkajšnjih železnic.

Deset let ovaduh v Avstriji.

Kmalu se bo vršila na Dunaju obravnava proti laškemu inženjerju Petru Continiju. Obravnava bo vezanimiva. Dognano je namreč že sedaj, da je bil Contin v službi laškega generalnega štaba in da mu je pri ovaduštvu izdatno pomagal italijanski vojaški atašé na Dunaju, polkovnik Del Mastro. Contin je v Avstriji deloval kot ovaduh celih deset let. Contin je tudi v zvezi z atentati laških delavcev v predorih nove alpske železnice. Italijanski vojaški atašé Del Mastro je tako zelo kompromitiran, da je odpotoval z Dunaja.

Naš cesar užaljen.

Dunajski list „Neue Freie Presse“ poroča, da ni naš cesar prav nič zakrival svojega nezadovoljstva glede ogerskih razmer, ko se je o njih te dni v Schwarzhau, o priliki otvoritve železniške proge čez Ture, razgovarjal z nemškimi poslanci. Cesar se je nasproli nemškim poslancem izrazil: Vi gospodje mi morate iti na roke ter pomagati. Jaz nočem in nočem nikdar privoliti v to, da bi se armada razdelila. Posl. Sylvester, s katerim je cesar tudi govoril, je pripovedoval v privatnem krogu, da ni videl še nikdar cesarja tako razburjenega.

Veleizdajstvo na Ogerskem.

Banffyja in njegovim pristašem je skrajno neljubo, da je prišla ravno sedaj na dan znana izdajalska Ziganyjeva zadeva, v katero je zapleten tudi Banffy. Med sodnimi spisi se nahaja neko pismo, katero bi bil Banffy pisal Ziganyju. V četrtek si je Banffy to pismo ogledal in pravi, da on istega pisal ni. Banffy bi rad odvalil od sebe vsaki tudi najmanjši sum. Storil bi to rad prav sedaj, ko iščejo na Ogerskem ministerskega predsednika. Banffy je skrajno častihlepen človek. On je bil že ministerski predsednik in je to mesto zapustil, ker so ga k temu silile tedanje politične razmere. Intrigiral je pa proti vsakemu svojih naslednikov. In njegova najsrčnejša želja je bila, da bi zopet postal ministerski predsednik. In to bi se mu bilo zdaj mogoče tudi posrečilo, da ni prišla na dan Ziganyjeva zadeva. S tem pa ni rečeno, da je popolnoma izključena možnost, da postane Banffy še sedaj ministerski predsednik na Ogerskem. Pri nas v državi neverjetnosti se je, kakor je znano, zgodilo, da so postali ministri tudi taki ljudje, ki so bili zaradi veleizdaje obsodjeni celo na vislice.

Kriza na Ogerskem.

Te dni vršili se bodo na Dunaju pogovori med cesarjem in med štirimi voditelji opozicijskih strank, katere je cesar poklical k sebi. Te osebe so: Banffy, Kušut, Aladar, Zihy in grof Andrassy. Ogersko časopisje se nadeja, da pride sedaj do nekega sporazumljenja med krono in med opozicijskimi strankami ter da se posreči sestava parlamentarnega ministerstva.

Razburjenje med ogerskimi vojakli.

Kakor piše ogerski list „Magyarország“, polotila se je huda nevolja onih ogerskih vojakov, ki morajo še nadalje ostati v vojaški službi, čeravno so dokončali že tretje leto. Vojaške oblasti ukrenile so vse potrebno, da zadržijo kak upor. Tako n. pr. se letos niso dovolili častnikom dopustiti, ki se navadno dovoljujejo po končanih vojaških vajah.

Italija za utrdbe na avstrijski meji.

Ital. listi pišejo, da bodo znašali stroški za utrdbe, katere namerava Italija zgraditi ob naši meji, 350 milijonov lir. Dotični zakonski načrt predloži vlada ital. parlamentu baje že meseca novembra t. l.

Protivirski ukaz v francoski armadi.

„Eclair“ poroča, da je francosko vojno ministerstvo ukazalo, da vojaške slavnosti ne smejo imeti verskega značaja. Na Francoskem so imeli namreč dozdaj pri vojaških slavnostih navado, da so naročili ob slavnostih maše za dušnice za svoje padle tovariše. To je zdaj prepovedano in seveda upijejo „svobodoljubni“ francoski framasoni, da je to velikanski napredek, ki zagotavlja v bodočnosti gotovo zmago francoski armadi.

Švedsko-norveška kriza.

Na povelje generala, zapovedujočega četam ob meji, so se včeraj umaknile čete za kilometer nazaj od meje. Švedska je storila isto. Sedaj se pričakuje vesti iz Karlstadta s polno minornostjo.

Dogodki na Balkanu.

V soboto je obkolil turški bataljon z eno baterijo dve srbski četi na gori Kozjak med Kumanovem in Krivo Palanko. Srbski četi sta imeli po 35 mož. Boj je trajal v soboto celi dan in v ne-

deljo. Podrobnosti še niso znane. Ve se le, da so srbske izgube neznatne, turške pa velike. Srbi so s silnim naskokom na turške baterije razbili Turke. Potem so se pa pevajoč zatekli v goro. To se je zgodilo v vasi Paklište.

Naslednik Menelikov.

Kakor poroča rimska „Tribuna“ iz Massane, je abesinski cesar Menelik uradno imenoval svojim naslednikom v Abesiniji svojega nečaka Ligg Manu. Menelik nima bližnjih sorodnikov, potem, ko mu je umrl edini sin.

Vstaja v nemški Afriki se širi.

Iz Afrike došle brzovjavke poročajo, da se vstaja v nemški koloniji nevarno širi. Cela pokrajina Mahen do sultanata Hivanga se je vzdignila. Med pristanišči in važnimi prometnimi točkami so vstasi pretrgali vse zveze.

Volitve v gosudarstveno dumo na Ruskem-Poljskem.

Šolskijeva komisija je izdelala volilni red za gosudarstveno dumo za deset gubernij Ruske-Poljske. Po 75. letih, kar je Rusija tu odpravila ustavo, se vrše letos zopet volitve. Med tem, ko voli na ostalem Ruskem 250.000 prebivalcev po enega poslanca, pride tu po en poslanec šele na 385.000 prebivalcev. Poljaki volijo 27 poslancev. Varšava voli 2. Lodz enega poslanca. V varšavski guberniji izvolijo 4, v protrkovski 3 in v lubinski po dva, v ostalih gubernijah pa po enega poslanca. Volilno pravico na Ruskem-Poljskem imajo: 1. V kuriji posestnikov vsi kmetje, ki so lastniki najmanj treh oralov; 2. v kuriji veleposestnikov oni, ki imajo najmanj 200 oralov zemljišča; 3. v mestni kuriji posestniki, ki imajo najmanj 500 rubljev vrednosti in oni, ki plačujejo na leto 500 rubljev.

Drugo mirovno posvetovanje v Haagu.

Iz Peterburga poročajo, da namerava ruska vlada povzročiti drugo mirovno posvetovanje v Haagu. Kakor znano, je nameraval sklicati drugo mirovno posvetovanje ameriški predsednik Roosevelt, ki je pa opustil svoj načrt, ker prizna, da ima Rusija za to več pravice, ker je ruski car povzročil prvo mirovno posvetovanje v Haagu. Roosevelt namerava podpirati Rusijo, da pride do drugega haškega mirovnega posvetovanja.

Premirje v Mandžuriji.

Glasom neke brzovjavke iz Kentunga je premirje v Mandžuriji stopilo v moč minolo nedeljo. Predstraže obeh armad so se umaknile za kilometer. Kakor se govori, se odprli zopet železniški promet ter bo od vsake strani zopet na dan vozil po en vlak. Delajo se priprave, da se zopet vzpostavi tudi promet s Simintingom. Prebivalci Mandžurije so zaprosili pekinsko vlado, naj odpošlje v Mandžurijo energičnega moža, ki zopet vzpostavi avtoriteto Kitajske.

Pogajanje o premirju na morju.

Iz Vladivostoka so brzovjavili, da se je dne 16. septembra admiral Jesen na „Rossiji“ v spremstvu še treh drugih vojnih ladij peljal nasproti japonskemu admiralu Kamimuri, da se sporazumeta glede premirja na morju.

Iz Vladivostoka poročajo dalje: Dne 16. t. m. se je v Kornilovu vršil razgovor med ruskim admiralom Jesenom in japonskim admiralom Kamimuro, da sta izdelala pogoje glede premirja na morju. Eskadra Jesena in Kamimure sta sestajali vsaka iz dveh križark in dveh torpedovk. Pogajanja so trajala pet ur, določili so demarkacijsko črto; sklenjeno je bilo tudi, da se izključi vojna kontrebanda.

Ruski pooblaščenec Witte na povratku v svojo domovino.

Ruski pooblaščenec za mirovna pogajanja Witte mudi se na povratku v domovino že nekaj dni v Parizu. Obiskal je te dni razne francoske politike in v četrtek priredil je njemu na čast francoski ministerski predsednik banket. Witte potoval bo skozi Nemčijo. Nemški cesar je izrazil željo, da bi o ti priliki rad ž njim govoril. Znano je namreč, da se Nemčija močno poteguje za rusko priateljstvo.

Japoncem primanjkuje denarja.

Japonci so iskali zadnji čas v Parizu denarja, kateri naj bi se jim posodil po 4 1/2%. Dobili so pa odgovor, da pri sedanjih razmarah, v katerih se nahaja Japonska, nikakor ni denara v Parizu, ki bi se proti tako nizkim obrestim izposodil Japoncem. Japonci napravili so namreč v teku vojske čez jedno milijardo in pol jenov dolga, kar bi bilo v našem denarju 75 milijard kron. Da je to ogromna vsota, o tem ni dvoma, posebno ako se pomisli, da znaša japonski državni proračun komaj jedno osmino od ruskega.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ so plačali pred-sedništvu: Neka oseba iz Sovodenj 6 K 66 h; družba „Slovenska beseda“ v Gorici 1 K. Upravištvu pa: Tvrška Saunig-Dekleva 10 K; I. Lapanja, dež. poslanec 10 K. — Srčna hvala!

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Andrej Tomažič, učitelj v Lokavcu 60 v.

Vabilo na občni zbor „Krojaške zadruge“ v Gorici. — Z ozirom na to, da je bil občni zbor dne 21. t. m. ne-sklepčen, vabimo p. n. člane, da se go-tovo udeležijo drugega občenega zbora, ki se vrši z istim dnevnim redom dne 5. oktobra t. l. ob 10 1/2 zjutraj v prostorih „Goriške zveze“. Ta občni zbor bo sklepal veljavno s katerosibodi šte-vilom navzočih členov. O d b o r.

Smrtna kosa. — V torek zvečer je umrl v Tolminu splošno priljubljen gospod Feliks Mitotič, c. kr. davkar v pokoju. N. p. v m l

V pondeljek umrl je v Gorici pe-kovski mojster g. Ivan Trampa u š. Pogreb bil je v sredo proti večeru. Ule-ležba pri pogrebu je bila mnogoštevilna. Poleg pokojnikovih prijateljev in znan-cev udeležili so se pogreba tudi nekateri zavodi s svojimi gojenci, tako tudi „Šolski Dom“, kateremu je pokojnik za-pustil 400 K. Pri pogrebu svirala je mestna godba. Truplo pokojnika prepe-ljali so v št. Andrež. — N. p. v m l

Umirovljenje. — Iz Gradišča po-ročajo ital. listom, da pojde voditelj tam. okr. glavarstva namestništveni svetnik g. Josip pl. Fabris v pokoj.

Redka slavnost v Mirnu. — 25. letnico mašniškega posvečenja so obhajali pret. pondeljek na Gradu pri Mirnu gospodje, ki so bili l. 1880 po-svečeni: Franc Kodrič, kurat na Trno-vem, Simon Kos, vikarij v Opatjemselu, Franc Pavletič, vikar v Fojani v Brdih, Gotard Pavletič, župnik v Mirnu, Alojzij Pipan, vikarij v Temnici, Dominik Ve-liscig, župnik v Belvederu in Ivan Klo-bovs, c. k. vojaški superior na Dunaju. Na čast domačemu g. župniku so Mirenci v nedeljo zvečer razsvetili hribček Grad. V pondeljek ob 9. je bila slovesna sv. maša, katere so se udeležili vsi gg. ju-bilantje, lepo število dragih duhovnikov prijateljev in mnogo domačega ljudstva. Prelat Gabrijeljčič je imel slavnostni govor, v katerem je izrazil svoje veselje, da mu je dano po 25 letih videti zbrane gospode, katere je kot spiritual svoj čas pripravljaval na mašniško posvečenje.

Vsem gg. jubilantom naše iskreno čestitanje! Bog jih ohrani, da bi po 25. letih skupno obhajali še zlato mašo!!

Odbor akad. fer. društva „Adrijce“ vabi gg. člane na izredni občni zbor, ki se bo vršil v četrtek 28. t. m. pri „Jelenu“. Pričetek ob 8. uri zvečer. Gostje dobrodošli. Dnevni red se objavi pra-vočasno.

Dražba nagrobnih spomenikov. — Jutri prodajali se bodo na tuk. mu-nicipiju, in sicer od 10. ure pa do 11. predpoludne, nagrobni spomeniki, kakor kamenite plošče, križi itd., katerih niso lastniki pravočasno odstranili s pokopa-lišča, ko so se razni oddelki istega pre-kopavali, in so ostali mestna last.

Goriški mestni svet. — Goriški mestni svet je sklenil v svoji zadnji seji, da se v našem mestu vpelje posebna davščina na vino, katero pijejo pri-vatniki doma. Istotako je sklenil naložiti davščino na prenos nepremakljivega bla-ga, kakor pohištva itd. V isti seji je na-znanil župan dr. Marani starešinam, da mu je došel od železniškega ministerstva dopis, s katerim se naznanja, da je že-lezniška uprava opustila misel, zgraditi dovozno cesto k novi postaji po prvotnem načrtu, namreč tako, da bi prišla ta cesta z nove postaje na Solkansko cesto. Po-temtakem je upanje, da se zgradi dovozna cesta k novi postaji po načrtih, kakoršne je dala izdelati goriška mestna uprava, namreč čez Korenj mimo Rajhove hiše in mimo Holzerjeve tovarne.

Pevsko in tamburaško društvo „Št. Andrež“ v št. Andrežu bo imelo svoj ustanovni občni zbor v nedeljo dne 1. oktobra v prostorih gostilne g. Franca Paškulina.

„Kmetijsko društvo v št. Petru pri Gorici“ vabi svoje člane k rednemu občenemu zboru v nedeljo dne 8. oktobra t. l. po blagoslovu v svojih prostorih. Dnevni red po pravilih O d b o r.

Ne puščajte koles na hodnikih. — Četrtošolec tuk. gimnazije Filip Pahor iz Vrtojbe vozi se navadno na kolesu v šolo in pušča kolo na hodniku. Tako storil je tudi v četrtek. Ko pa je nehal poduk in se je hotel Pahor na kolesu

spet podati v Vrtojbo, ni bilo več kolesa na hodniku. K sreči prišel je pa vendar po čudnem slučaju do svojega kolesa. Njegov sošolec Željko Vižintin iz So-vodenj, stanujoč doma v Sovodnjah, ki se vozi v šolo in iz šole po železnici, se je tudi v četrtek pripeljal po železnici do Rubij, in ko je šel z rubijske postaje proti Sovodnjam, zagleda nekega človeka na kolesu, ki se vozi proti njemu. Ker mu je bilo že znano, da je zmanjkalo kolo Pahorju, opazovati je začel na-tančneje kolo, na katerem se je vozil tujec, in prepoznal se je kmalu, da je bilo to kolo Pahorjevo. Vižintin, ne bodi len, pristopi k tujcu ter mu pove, da se vozi na kolesu njegovega sošolca. Tujcu ni bilo treba dolgo dokazovati. Stopil je brez posebnega obotavljanja s kolesa, prepustivši je Vižintinu in nadaljeval je svojo pot peš naprej. Vižintin dovedel je kolo v Gorico ter je izročil pravemu lastniku. Človeka pa, ki se je vozil do Sovodenj na omenjenem kolesu, pravi Vižintin, da ga ne pozna. Da bi se kolo tako lahko ne spoznalo, odstranil je tujec dotično trdkino marko, ki se na-haja na vsakem kolesu.

Pevsko in tamburaško društvo „Podgora“ v Podgori priredi jutri dne 24. t. m. na prostoru visokorod. g. grofa W. Attems-a veselico s sledečim vspo-redom: 1. Sprejem društev pri g. Ant. Trpinu in odhod z godbo na čelu na veselilni prostor; 2. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, poje mešani zbor pev-skega in bralnega društva iz št. Andreža; 3. F. Ferjančič: „Oj slovenska zemljica“, poje moški zbor pevskega in bralnega društva „Naš prapor“ iz Pevme; 4. Dr. B. Ipavc: „Domovini“, poje moški zbor pevskega in tamb. društva „Podgora“ iz Podgore (bariton in tenor solo); 5. Pevski zbor v stari narodni noši; 6. V. Parma: „Mladi vojaki“, udarja tamburaški zbor iz Podgore; 7. I. Bartl: „Oj planine“ (tenor solo), poje mešani zbor pevcev iz Dol. Vrtojbe; 8. Zajec: „Slovenaci Hrvat“, poje moški zbor kmetijskega in bralnega društva iz Bilj; 9. Zopetni nastop pevcev v stari narodni noši; 10. I. Lahoda: „Venec jugoslovanskih pesmij“, udarja tamburaški zbor iz Podgore; 11. F. Ko-cijančič: „Podgora“, budnica, poje moški zbor pevskega in tamb. društva iz Pod-gore; 12. „Hej Slovani“, poje pevsko društvo iz Podgore s spremljevanjem tamb. zbora; 13. „Hajd junaci“, pojejo razna društva iz okolice. — Tramvaji bodo vozili v Gorico od 8. ure naprej. Most skozi tvornico je odprt do 12. ure ponoči.

Kolesarsko društvo „Gorica“ na-pravi v nedeljo dne 24. t. m. izlet v Podgoro. Odhod točno ob 2 1/2 uri pop. izpred kavarne „Central“.

O d b o r.

V Cerknem se vrši v nedeljo dne 24. septembra t. l. javno ljudsko predavanje o Prešernu. — Predavata tehnik Peter Brelih: „Prešernovo živ-ljenje“ in pravnik Vlacav Tušar: „Pre-šernova dela“. Predavanje se začne ob 11. uri predpoludne na dvorišču g. Petra Jarmana.

Novo vino. — Točenje novega vina je v našem mestu prepovedano do 20. oktobra t. l.

Nesreča pri delu. — V četrtek zjutraj ob 8 1/2 uri zgodila se je v Sol-kanu velika nesreča. Mizarska zadruga dozdružje k svojim dosedanjim poslopjem še neko no o poslopje. Za to delo na-pravili so oder in sicer tako spretno in trdno, da se je v četrtek podel ter da jih je z njega deset oseb padlo, med katerimi sta bila tudi zidarski pomočnik Franc Pregelj in težak Franc Širok, oba stanujoča v Solkanu, ki sta si pri padcu zlomila noge. Kdo vodi omenjeno delo, nam ni znano, ali zdi se nam, da pra-vega zidarskega mojstra pri istem ni. Na vsak način mora biti nekdo odgovoren za to, kar se je dogodilo.

Premeščen je iz Rvinja v Gorico sodni tajnik R. Franceschinis.

Priloga — Današnjemu listu je pridejana priloga g. pl. Madejskega, ki ima veliko zalogo raznovrstnih vin v Solkanu.

Izpred sodišča. — Na dva me-seca ječe je tuk. okrožno kot kazensko sodišče obsodilo 36-letnega Franceta Pelicona iz Mirna, ker je nekega dne iz neke strojarne izmaknil dve ustrojeni koži, vredni 24 K.

Predor skozi Karavanke se po-dira. — Železnica skozi Karavanke se odprti še le prihodnje leto meseca julija ali pa še le na jesen. Vzrok temu je, ker so se celi deli predora ponižali. Sedaj podirajo te dele predora in jih zopet z nova gradijo. Ta dela so izvršili italijanski inženjerji in italijanski delavci, plačevali bodo pa avstrijski žepi!

Iz Gradeža pišejo „Slovenec“: Kopaliska doba se bliža koncu. Nastopilo je tudi tu pusto jesensko vreme z mnogimi vetrovi in viharji. Večina gostov se je poslovila, katerih število je preseglo število prejšnjih let. Čulo se je poleg nemščine tudi mnogo češkega in poljskega jezika; tudi Slovencev je bilo tu večje število, a žalibog, da se i tu sramujejo svojega materinega jezika in celo med seboj v edinozveličavni nemščini kramljajo, med njimi družine ljubljanske. Umestno bi bilo, da slovenski gostje i v Gradežu po kavarnah in gostilnah zahtevajo slovenske časopise. Zanimivo je, da je v poslednjih letih izrastlo iz tal mnogo novih krasnih hotelov in hiš za tujece; žal, žal, da so se vgnjezdili, kakor povsodi, kjer kaže dobiček, tako tudi tu neizogibno Abrahamoviči, tako n. pr. Dorner, Goldberger itd. Ravno sedaj zida v Dunaju privandrani žid dr. Oransz velikansko zasnovano zdravilišče „Il salute“ z oddelki za raznovrstne bolnike. Tako tuji bogatini sede pri polni mizi, domačinom pa komaj ostanejo drobtine. Teh žalostnih razmer pa je kriv bivši mestni zastop, ki je za male Judeževe groše prodal do malega ves svet, ki je pripraven za stavbišča, ter tako tujcem na stežaj odprl vrata v slovečo kopelj. Kako gospodarstvo je moralo v tem mestnem zastopu vladati, se sklepa lahko iz tega, ker je sama vlada bila primorana, ga razpustiti in postaviti vladnega komisarja, da reši, kar se rešiti da. Imenovani jud Oransz je hotel, da bi bedno tukajšnje prebivalstvo pred njegovim novim poslopjem postavilo cesarjev kamenit spomenik, ne toliko iz domoljubja, pač pa, da bi delat s tem reklamo za svoje novo podjetje. Hvala Bogu, našli so se moške, njim na čelu tukajšnji župnik Rodaro, ki so se temu načrtu uprli, povdarjajoč izrecno željo cesarjevo, da bi se denar mesto za kamnate spomenike porabile za dobrodelne namene. In tako je prišlo do sklepa, da se kot spomenik Nj. Veličanstvu postavi obsežno zavetišče, kjer naj bi tukajšnji res zapuščeni otroci in odrasčajoča dekleta dobila pouka in zavetja, kar bi bilo za odgojo tukajšnje mladine res velikega pomena. — Govori se tudi, da se namerava za duhovnike, ki sem dohajajo, kupiti posebna hiša za lastno postrežbo.

Tatvina in ubežništvo ob priliki vojaških vaj. — V Kostanjevici pri Gorici je ob priliki zadnjih vojaških vaj vojak domobranskega polka v Trstu Ivan Draschel ukradel nekemu gostilničarju kolo in zbežal čez mejo na Laško.

Stanovalski izkazi za finančno oblast. — Od c. kr. finančnega ravnateljstva smo prejeli:

V smislu § 200 zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 200 so posestniki hiš, v katerih se stanuje, ali njih namestniki, dolžni predložiti davčni oblasti v času, ki ga je določilo deželno finančno oblastvo, izkaz vseh v hiši stanujočih oseb. Izkaz mora biti urejen po stanovanjih, oziroma prostorih za kupčijo: pri poslopih, ki so dana v najem, treba je navesti tudi najemnino in morebitne podjemalce, ter označiti ime in vrsto poklica ali pridobitka stanovnikov.

Podjemalci morajo naznaniti svoje podnajemnike in najemnino, ki jo plačujejo ti zadnji; gospodarski glavarji (družinski glavarji) pa vse one k njih gospodarstvu spadajoče osebe, ki imajo svoje dohodke.

V zmislu omenjene zakonske določbe in člena 39 izvršitvenega predpisa k drugemu poglavju označenega zakona, razglašenega v državnem zakoniku št. 108 iz leta 1898, se radi pripravljanja priredbe osebnega dohodnega davka za leto 1906, pozivljajo s tem posestniki hiš ali njih namestniki, da oddajo omenjene izkaze, in sicer v neposredno državnem mestu Trstu in v okoličanskih občinah na c. kr. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski pa in v mejni grofiji Istrski na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, od 1. do 31. oktobra 1905. Do ravno istega roka morajo podnajemalci, oziroma gospodarski glavarji izgotoviti gori imenovane podatke. Stanovnike je izkazati po stanju, kakor je bilo dne 1. oktobra 1905.

Uzorcji za izkaze lastnikov hiš, ki so dane v najem in takih, ki jih lastnik rabi sam, kakor tudi oni za izkaze podnajemalcev in gospodarskih glavarjev, dobivajo se brezplačno na pristojnih davčnih oblastih I. stopnje (tore, v Trstu z okoličanskimi občinami na c. kr. davčni administraciji; na Goriškem-Gradiščanskem in v Istri pa na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih).

V smislu člena 39. omenjenega izvršitvenega predpisa morajo vsi najemniki, oziroma gospodarski glavarji, stanujoči v hišah danih v najem, izkaze, ki

jih jim je napraviti (stanovalske izkaze), oddati hišnim posestnikom, ki potem na podlagi istih sestavijo svoje izkaze (hišne izkaze) ter jih potem oddajo pristojni davčni oblasti.

Ako so vzorcji, ki jih sestavijo stranke, oziroma gospodarski glavarji (stanovalski izkazi), in ki jih je priložiti vzorcju hišnega posestnika (hišni izkaz), primerno izpolnjeni, ni treba njih vsebine prepisovati še posebej na izkaze.

Teh obveznosti najemodalcev so pa oproščeni posestniki hotelov in gostilnic glede potnikov, ki se pri njih ustavljajo, ako isti pri njih ne bivajo dalje nego tri mesece neprestano.

Določbo kazni zaradi odrečenih ali vedé napakeo danih podatkov glede hišnih stanovalskih, obsega § 247. zakona od dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 120.

Potovalni stroški povrnjeni bodo onim vojaškim dopustnikom, ki so pozvani vnovič k voj. službovanju ter na svoje stroške pridejo k dotičnemu krdelu, kamor so pozvani. Povrnjen bo pa le za vožnjo izdani denar. Ta določba (ukaz vojnega ministerstva z dne 6. septembra t. l., št. 2390, oddel. II.) pa ne velja za rezerviste, ki prihajajo k orožnim vajam.

Petrolej se podraži. — Kakor poročajo z Dunaja, nameravajo lastniki petrolejnih rafinerij zvišati ceno petroleja za 2 kroni 50 stot, po kvintalu.

Ponarejeni petdesetaki. — Na Dunaju so te dni zapeli nekega Chaima Schvalba, ki je razpečeval ponarejene bankovce po 50 K Chaim Schvalb je izpovedal, da je kupil ponarejene bankovce v Londonu od nekega Nuham Saphira, namreč, od onega, ki je bil l. 1895 zaradi ponarejenja denara obsojen na 6-letno ječo. Aretirali so potem še tri druge osebe. Dosedaj je bilo na Dunaju, na Ogerskem in v Galiciji razpečanih 57 komadov ponarejenih bankovcev.

Gorke odeje za vojake. — Vojaški erar nakaže železniški upravi potrebno število odej za vojake, ki bodo v zimskem času potovali po železnici bodisi posamezno bodisi v oddelkih. Na večih postajah, kjer bodo eventuelno prenočevali, bodo dobivali te odeje.

Vladnega komisarja je imenoval tržaško namestništvo v Vižinadi v Istri. Občinske razmere so ondi tako gnile, da je moralo več občinskih svetnikov odstopiti. Za komisarja je imenovan Fava.

Lloydov arzenal na prodaj? — Z Dunaja poročajo od 20. t. m.: „Fremdenblatt“ javlja iz Londona: V pomorskih krogih se govori, da se med znano ladjedelnico „Wigham-Richards und Sohn“ in avstrijskim Lloydom vrše pogajanja radi prodaje Lloydovega arzenala. Mister Macquay, zastopnik angleške tvrdke, se nahaja sedaj v Trstu, kjer natančno preiskuje Lloydov arzenal. Govori se, da je angleška tvrdka ponudila 6 milijonov kron, dočim zahteva Lloyd 7 in pol milijonov kron.

Železnica iz Istre v Dalmacijo. — Ministerstvo za železnice baje zopet proučava načrt, po katerem bi se spojila Istra z Dalmacijo preko istrskih otokov. To gradnjo hočejo zgraditi iz strateških ozirov.

Zavodi sv. Stanislava. — V Št. Vidu nad Ljubljano so v četrtek na slovesen način otvorili takozvane škofove zavode, kateri se bodo odslej imenovali „Zavodi sv. Stanislava“. V teh zavodih je spojeno učilišče z odgojevališčem. Nahajala se bode v njih namreč gimnazija z dotično pripravnico. Ljubljanskega škofa stalo je to podjetje neizrečeno mnogo truda in denarja. Prispevali so pa tudi drugi rodoljubi, katerim je na tem leželo, da se vzgaja mladina v pravem krščanskem duhu. Liberalno časopisje ljubljansko, posebno pa „Slov. Narod“, in vsi oni, ki so okoli njega, delali so pri tem podjetju ljubljanskemu škofu sitnosti, kjer in kakor so le mogli. Ali kakor se vidi, bili so vsi taki napor brezuspešni, kajti škofovi zavodi stojé po koncu in njih uredba je, kakor se zatrjuje, v vsakem pogledu izborna.

Otvoritev železniške proge Schwarzach-Bad Gastein. — V četrtek se je na slovesen način vršila otvoritev delne proge turske železnice. Ob 7. uri je dospel poseben vlak z gosti. Uro pozneje je dospel dvorni vlak s cesarjem, v katerega spremstvu so bili razun generalnega adjutanta grofa Paara tudi ministri predsednik baron Gautsch, finančni minister dr. Kosel in minister za poljedelstvo grof Buquoy. Ob navdušenih ovacijah prebivalstva, pozdravljen od voditelja ministerstva za železnice Wrba, deželnega predsednika solnograškega grofa St. Julien-Wallsee, je cesar stopil na

okrašen peron. Tukaj je ministerski predsednik nagovoril cesarja. V svojem govoru je ministerski predsednik povdarjal važnost nove železnice, ki vstvarja za našo trgovino in promet bolj konkurenčne pogoje, izlasti pa olahčuje našemu pomorskemu emporju Trstu tekmovanje z inozemskimi pristanišči ter mu ima pridobivati novih sredstev za njegovo rastočo blagostanje. Ministerski predsednik je konečno naprosil cesarja, naj otvori novo železnico, ter naj se pelje po progi.

Cesar je na nagovor ministerskega predsednika odvrnil nastopno: Rad sem se odzval prošnji, da otvorim prvo delno progo turske železnice iz Schwarzacha do Bad-Gasteina. Da se je velik načrt druge železniške zveze s Trstom izvršil, se je v prvi vrsti zahvaliti sodelovanju obeh državnih zbornic, toda tudi avstrijskim tehnikom je v veliko čast, da so deloma že premagali velike težave, ki so jim bile na potu. Nadejamo se, da bo ta druga železniška zveza s Trstom, ki se jo je v interesu trgovine in prometa nameravalo zgraditi že pred desetletji, prinesla zaželjene koristi ter da bo povspeševala razvoj mojih kraljevin in dežel, ki mi je vedno na srcu. V zadoščenje mi je, da sem zamogel priti v vašo sredo tem povodom, ki utegne mnogo koristiti skupnemu narodnemu gospodarstvu. Z veseljem vsprejemam na znanje izjave vašega lojalnega in patrijotičnega čustva.

Na nagovor deželnega glavarja Schumacherja, ki se je vladarju v imenu prebivalstva zahvalil, da je prišel na slavnostno otvoritev, ter mu izrazil udanost solnograškega prebivalstva, je cesar odvrnil, da je z veseljem prišel na slovnost in da zagotavlja solnograško prebivalstvo svoje ljubezni in svoje skrbi.

Nato so bili cesarju predstavljeni uradniki in dostojanstveniki, ki so se udeležili gradnje železnice. Cesar je posameznega nagovoril ter se je potem podal v cesarski šotor, kjer je solnograški kardinal-nadškof dr. Katschthaler blagoslovil železniško progo in železniške vozove. Potem je cesar nagovoril razne osebe, ki so se svečanosti udeležile, tako razne člene gosposke in poslanske zbornice, več deželnozborskih poslancev solnograških, generalnega nadzornika avstrijskih železnic, župana solnograškega, predsednika trgovske zbornice in več drugih visokih dostojanstvenikov. Nato je cesar stopil na otvoritveni vlak, sledili so mu udeležitelji slavnosti. Ob viharjih ovacijah prebivalstva se je vlak odpeljal.

V salonskem vozu je voditelj ministerstva za železnice podal vladarju pojasnila o novi progi. Najprej se je vlak vstavil v vasi Gastein, kjer je prebivalstvo cesarja navdušeno pozdravilo. Tudi na naslednji postaji Hof-Gastein je bil cesar živahno pozdravljen. Na vseh postajah se je zbralo mnogo občinstva. Ob 10. uri 25 minut predpoludne je vlak dospel do začasne zadnje postaje turske železnice, Bad Gastein.

Na kolodvoru so se zbrali načelniki oblastnih in mnogoštevilno občinstvo, da pozdravijo cesarja. Ko se je vlak vstavil, je prvi cesarja pozdravil župan Straubinger. Cesar je v svojem odgovoru izrazil svoje veselje, da se je to svetovno znano kopalishče tako povzdignilo, odkar je bil zadnjikrat tukaj. Nato so bile cesarju predstavljene razne osebe, katere je nagovoril. Nato se je cesar peljal v kopalishče. Ob 11. uri predpoludne je bil v hotelu Straubinger cesarski zajutrek, katerega so se udeležili ministerski predsednik, bivši minister Wittek, kardinal-nadškof Katschthaler, deželni predsednik, oba podpredsednika poslanske zbornice Kaiser in Žaček ter mnogo členov gosposke in poslanske zbornice. Okolo poludne je cesar zapustil hotel. Ob pol ene ure se je podal na kolodvor ter se ob tri četrt na eno uro ob navdušenih klicih prebivalstva odpeljal s postaje Bad-Gastein.

Drzna roparja. — Dne 16. t. m. ob 4. uri zjutraj se je pripeljal uradnik slavonske podravske železnice, Weber, iz Belišča v Moslavino, odkoder se je peljal po železniškem triciklju po tiru v Bestranovce. Seboj je imel železno blagajno z denarjem 8985 kron, da plača z njim delavce. V nekem gozdu pa ustavila dva oborožena in našemljena roparja tricikelj, vzameta blagajno in prisilila Weberja, da je dal še ključ od blagajne. Nato sta morala Weber in delavec, ki ga je spremljal, naprej, ne da bi smel kedo nazaj pogledati. Roparjev še niso dobili.

Gozdni požari. — V gozdih, nahajajočih se v okolici Herkulovih toplic, razsaja že pet tednov požar. 800 mož 33. pešpolka je bilo odposlanih, da omeje požar. O silne vročine se je v torek odtrgala neka skala ter pokopala več

vojakov. Dva vojaka sta bila mrtva, eden je potem umrl, 3 so težko, 11 pa lahko ranjenih.

Za razstavo čipek in portretov. — Pod najvišjo zaščito njene cesarske in kraljevske visokosti, prejasne gospe nadvojvodinje Marije Josipine bo od polovice marca do konca aprila 1906 v prostorih c. k. muzeja za umetnost in obrt na Dunaju razstava čipek in portretov. In to na korist dveh bolnišnic in v namene povspeševanja domačega obrta.

Odbor, ustanovljen za to razstavo, prosi vse one, ki imajo čipek iz katerekoli dobe in portretov iz dobe po priliki od 1750 do 1850, da bi blagovolili sodelovati na tej razstavi.

Toliko portreti, kolikor čipke morajo biti privatna last, ne izvzemši cerkve in samostane.

Čipke morajo biti na roko izdelane in ne s strojem ter morejo biti same na sebi, ali pa prišite, ali drugače pričvrščene na druge predmete (na srajce, nogavice, v obče na obleko in na kakoršen-si-bodi predmet). Portreti morajo biti izvirne slike, izvzemši minature.

Nova realka v Sarajevu. — Početkom novega šolskega leta so v Sarajevu otvorili novo realko. Za prvi razred se je prijavilo 130 dijakov, od teh jih je bilo vsprejetih 109: 60 katolikov, 24 pravoslavnih, 13 mohamedancev in 12 Židov.

Strela je ubila v serminskih salinah blizu Kopra 44-letnega kmeta Iv. Bertokija iz Pobeg. Zapuščá sedem sinov.

40letnica mašništva ameriškega slovenskega škofa. — Mil. g. škof Jakob Trobec, slovenski vladika v Ct. Cloudu Min. je obhajal 5. septembra 40letnico svojega mašništva pri svojem nečaku č. gosp. J. Trobecu, župniku v Brockway, Minn., kjer je najstarejša slovenska naselbina v Ameriki.

Potres v Kalabriji. — Potresni sunki se v Kalabriji še vedno ponavljajo ter strašno razburjajo prebivalstvo. V sredo razsajala je po celi Kalabriji huda nevihta z močnimi nalivi in s točo, ki je napravila na polju premnogo škode. Milodari za ponesrečence prihajajo od vseh strani. Sv. oče papež podariti hoče za ponesrečence pol milijona lir. Te dni prijavili so listi tudi dar neimenovane osebe, v znesku 50.000 frankov. Pravijo, da je ta znesek poslal ital. kralju ruski car, ki pa ni hotel biti imenovan.

Velikodušen naroden dar. — Češki listi javljajo, da je mons. Ferdinand Lehner izročil praškemu mestnemu svetu 100.000 kron kakor fond za urejenje češkega umetniško-historijskega muzeja. Razun tega je daroval veliko zbirko slik in drugih umetnin.

Kolera na Pruskem. — „Reichsanzeiger“ poroča, da je od 20. do 21. t. m. opoludne v praski državi na novo zbolelo za kolero 14 oseb, tri osebe so umrle. Dosedaj je zbolelo skupno 227 oseb, od teh jih je umrlo 77.

Roždestvenski. — Od admirala Roždestvenskega je dospel v Petrograd pismo, v katerem poroča, da so se mu rane zacelile in da se je njegovo zdravstveno stanje zboljšalo.

Mednarodni protialkoholni kongres v Budimpešti. — Minule dni vršil se je v Budimpešti mednarodni protialkoholni shod. Zanimivi so bili podatki, ki so jih navajali na kongresu razni referenti o vplivu alkohola na vojake. Pri brzostreljih zadene vojak, ki ni užil alkohola pri 200 strelih 359 krat, vojak pa, ki je povžil le malo piva, le 277 krat. Zanimivo je tudi to, da vojaki, ki užijejo alkohol, začetkoma streljajo spretno, pa kmalu opešajo in so docela negotovi. Vojaški zdravniki, ki so bili navzoči na kongresu, so zlasti povdarjali, da zadene solničarica večidel vojake, ki se pred pohodom napajajo z žganjem ali vinom.

Narodno gospodarstvo.

Nekatere napake v našem kmetovanju s posebnim ozirom na žlvinorejo.

Nabava plemenskih krav je jako draga, mogoča je le posameznikom, ki imajo dovolj sredstev ter se skrbno bavijo z umno živinorejo. Za skrbnost je pričetni z malim, iz katerega rase veliko. Vzgojimo si sami svojo domačo dobro pasmo ter ne pošiljajmo preko mej preveč denarja, saj se da z njim tudi doma marsikaj doseči.

Saj je že splošno priznana resnica, da se da domača kri oplemeniti z bolj zlahtno krvjo po plemenskem biku, ki si ga včasih lahko omisli že posameznik sam, ali si ga nabavi več posestnikov zadružno, ali priskrbuje dežela s svojimi

in z državnimi sredstvi plemenske bika pod gotovimi pogoji tistim krajem, ki so posebno potrebni, da se podpirajo in so važni za živinorejo.

Samo tabla z napisom: „Reja plemenskih bikov“, kakor sem jo videl v neki deželi, napisanim sicer z zlatimi črkami od dotičnega kmet. društva, ne pomaga nič, kajti v zadnlem, nesnažnem hlevu smo našli le enega mladega bika, in še ta ni bil za rabo; v drugem kotu je pa stala mršava krava in še par medlih juncev. Žalostna slika dejanskih razmer v gotovih krajih!

Dobra plemenska žival, bodisi krava ali bik, ni nikoli debela, preveč zalita, zabuhla, ampak ravno narobe: v vseh delih telesa kaže neko značilno neznost, iz katere se more sklepati posebno zanesljivo na mlečnost. Bik je zelo mišičast in posebno močnega okostja, z „volovskimi oblikami“ je kaj dobro poraben tam, kjer reja vprežne živine zavzema prvo mesto. V vseh slučajih pa mora biti bik od dobre krave, sicer ga sploh ne rabimo za plemo.

Za rejo izberimo samo taka teleta, ki od njih kaj posebnega pričakujemo, kajti vzreja je zelo draga, posebno v krajih, kjer imajo mleko in njegovi izdelki dobro ceno. Dobre lastnosti pa more teleta podedovati le po dobrih stariših.

Najnaravnejše krmljenje govedi je gotovo paša Goni živino na pašo, če le moreš in če so druge okolnosti po tem!

Bika domače reje ne rabi za krave v domačem hlevu; krvno sorodstvo je tem neugodnejše za uspešno živinorejo, čim večje, bližje je. Dobre lastnosti se kmalu vse izgubijo, uspeh izostane popolnoma.

Od leta do leta gre na boljše; da bi se to delo po odločilnih činiteljih le še pospešilo v napredujočem zmislju, ki bi bilo primerno dejanskim potrebam in smotrom umne živinoreje.

Slovenski kmetovalec, zgani, zdrami se, odpri oči, pa boš čutil in videl, kako zaostajaš za drugimi, ki ne smešijo vsega, kar se jim zdi novo, ampak vedo samostalno presojati, dobro ločiti od slabega ter umejo tako dobre nauke uporabljati sebi na korist. Torej napreduj v zmislju spopolnjevanja ter se izobrazuj! Srečnejši in zadovoljnejši boš, kakor si sedaj.

Ker pa imamo v svoji sredini tudi nekaj marljivih, dobrih živinorejcev, naj bodo ti drugim za zgled in v posnemanje. „K.“

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Ceylon . . .	K 294—	do 300—
„ Portorico . . .	260—	280—
„ Santos . . .	200—	230—
Slakdor . . .	80—	86—
Otrobi debele . . .	12-50	14-50
„ drobne . . .	12—	13-50
Petrolj v sodu . . .	42—	43—
„ zaboju . . .	13—	13-50

Moka ogerska:

št. 0 K 30—	št. 1 K 29—	št. 2 K 28—
„ 3 „ 27—	„ 4 „ 26-20,	„ 5 „ 25-40
	št. 6 K 23-20.	

2 ali tri učence

se sprejme na stanovanje in hrano. Več pove upravništvo „Gorice“.

5 do 6 dijakov

se sprejme na hrano in stanovanje, k dobri krščanski družini. Naslov: Rosina Aserano, ulica Formica št. 5., Gorica.

Na prodaj je glasovir

v prav dobrem stannu. Oglasiti se je na Solkanski cesti št. 15.

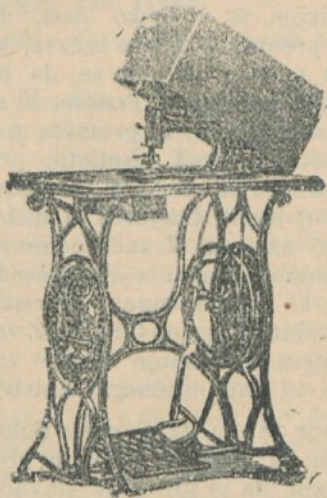
NEBESA

Za razširjenje romana „Nebesa“ se išče spretnega raznašalca z nekoliko kavcije. Plača po dogovoru. Odgovor na upravništvo „Gorice“.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodajai stroje tud na teden-ske ali mesečne oboroške.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Dr. L. Färber,

štabni zdravnik v Gorici, zapisoval je vselej z najboljšim uspehom osebam, katere so že dlje časa boleale na živcih

železnato vino

G. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svet. papeža in lekarja, Ljubljana Poljitska steklenica 2 K in se vnjanja naročila izvršujejo obratno.

5 kron in še več se lahko zasluži.

Tvrška za domače delo s pletalnimi stroji išče osebo obojega spola s pletanjem na naših strojih. Priprosto in hitro domače delo za celo leto. — Posebne izobrazbe ni treba. Oddaljenost ne škodi; delo da tvrdka.

Tvrška za domače delo s pletalnimi stroji
Thos. H. Whittick & Com.
PRAGA

Petersko predmestje 7—433
Trst Via Campanile 13—433.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Slakdor razne vrste. Moka št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidarski & Valentič v Il. Bistrici. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

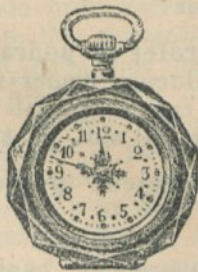
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Jak. Suligoj
urar c. hr. drž. železnice
Gospodarska ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih urna zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah.

Vsako popravilo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno.

Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

Anton Ivanov Pečenko
Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M

Štev. 988.

Razglas.

Da se napravi potrebni red na tukajšnjem pokopališču, sklenilo je tukajšnje občinsko starešinstvo v svoji seji dne 4. decembra 1904, da se morajo odpraviti do konca tega leta vsi nagrobni spomeniki in vse ograje z grobišč, katera so uže nad 10 let stara in za katera ni bil odkupljen prostor.

To v znanje in ravnanje vsem prizadetim domačinom in tujcem. Po preteku določenega časa, 31. decembra 1905, izvrši to občina Solkan, dotični pa izgube pravico do spomenikov in ograj.

Županstvo Solkan,

28. avgusta 1905.

Mih. pl. Batistič,
župan.

FRANC PODBERŠIČ

avtorizovan kamnoseški mojster,

Gorica, Tržaška cesta 17,

priporoča slavnemu občinstvu za bližajoči se praznik
vseh vernih duš dan svojo bogato zalogo

nagrobnih spomenikov

bodisi priprostitih ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više. V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, žlebe, umivalnike za kuhinje, itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna v kamnoseško stroko spajajoča dela po prav zmernih cenah.

Ferratin in Ferratose
(lekoči Ferratin)
najboljše krepičilo pri malokrvnosti in bledici,
od zdravnikov najpogosteje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakovino, sestavljen iz železa in hranilnih pripravkov. **Povečuje tek in spodbuja prebavo.**
Nenavadni vspehi. Dobi se v lekarnah **C. F. Boehringer und Söhne** Mannheim - Walhof.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 1/2%, na vknjižbo pa po 5%
z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.